

Pieni poika, iso vene

Ja siellä nahkapallo vieri suoraan Bruggen vesihalliin. Koenraad juoksi sen perään. Oli kylmä syksyinen iltapäivä, ja ilmassa leijui märän puun ja karujen lehtien haju. Hän leikki yksin, sillä hänen punertava, lyhyeksi leikattu tukkansa tarkoitti, ettei hän ystävystynyt helposti muiden kadun lasten kanssa. Hänen äitinsä oli leikannut hänen hiuksensa lyhyiksi välttääkseen tätä, mikä oli yleinen ongelma tiheään asutussa 1400-luvun kaupungissa. Se, että hänellä ei ollut paljon ystäviä, ei häntä juurikaan haitannut. Hänellä oli Waterhallenin miehet, jotka kertoivat hänelle kaikenlaisia tarinoita seikkailuistaan Hansakoggeilla. Hansalaivat kuljettivat tavaroiden lisäksi myös tarinoita ja uutisia kaukaisista kaupungeista. Koenraad kuunteli aina tarkkaavaisesti. Hänen haaveenaan oli myöhemmin, kun hän oli hieman vanhempi, päästä myös laivapojaksi isolle koggelle. Hän oli kuullut, että laivapojat tekivät raskasta työtä, mutta saivat myös mahdollisuuden nähdä kaukaisia kaupunkeja, kuten Lontoota, Lyypekkiä tai Novgorodia.

Miesten puhuessa he huusivat hänelle: "Koenraad, tule hakemaan pallosi, poika! Ennen kuin kompastumme siihen!" Miehet olivat tosiaan kulkeneet koko aamun raskaiden laatikoiden kanssa, joissa oli kaikenlaista tavaraa. Englannista ja Ranskasta oli tuona aamuna saapunut laivoja, jotka olivat lastattu tavaroilla, kuten villalla, mausteilla ja viinillä. Koenraadin oli juuri ja juuri väistettävä, ettei hän olisi törmännyt paksuun kangasrullan, jota kaksi miestä oli juuri tuomassa kangassalista vesisaliin.

[piirros 1]

Brugge oli menestyksekkäs ja tärkeä kauppakeskus laadukkaan kangastuotantonsa ansiosta, jonka mahdollistivat osittain englantilaisen villan saanti ja paikallisten käsityöläisten hienostunut ammattitaito. "Johan, voisitko vielä kerran kertoa meille, minne kaikki tämä kangas menee?" utelias Koenraad kysyi. "Poika joka tapauksessa! Enkö ole sanonut sen jo tuhat kertaa?" Johan vastasi nauraen. Silti Johan kertoi ylpeänä, että Bruggen kangas oli hyvin kuuluisa kaikkialla Euroopassa. "Missään ei ole niin hienoa kangasta kuin meidän kauniissa Bruggen kaupungissamme, pikku kaveri, ihan vain tiedoksi!" "Ei missään ole niin hienoa kangasta kuin meidän kauniissa Bruggen kaupungissamme, pikku kaveri!" Johan oli hyvin ylpeä ammatistaan lugerina. Eihän se voinut olla toisin, hän oli tehnyt sitä 18-vuotiaasta asti. "Isänikin oli raahaaja", Johan sanoi usein, "ja hänen isänsä ennen häntä. Se on kovaa, mutta rehellistä työtä."

"Kuten jo kerroin, Bruggessa on hansatoimisto. Se tekee siis myös kaupungistamme osan Itämeren ja Pohjanmeren ympärillä sijaitsevien kaupunkien välistä kauppaliittoa. Toinen kaupunki, joka myös kuuluu tähän liittoon, on Danzig. Sinne menevät tällä viikolla ne laivat, joita nyt täytämme."

Tämän sanottuaan ystävät kutsuivat Johanin takaisin; hänen oli taas mentävä auttamaan. Koenraad jatkoi taas pallon kanssa leikkimistä, samalla kun hänen ajatuksensa olivat edelleen Johanin kertomuksessa. Hän potkaisi palloa eteensä ja juoksi sitten sen perässä. Hän toisti tätä vielä muutaman kerran, kunnes kyllästyi tähän ja alkoi potkia nahkapalloa vähän kovempaa. Pallo lensi edestakaisin Waterhallin ja Grote Marktin välillä. Koenraad teki leikkiä väistelemällä Kauppatorilla kuljeskelevia ihmisiä mahdollisimman näppärästi. Eräässä tapauksessa tämä ei kuitenkaan onnistunut kovin hyvin... Yrittäessään pysäyttää pallon jalallaan Koenraad kompastui vahingossa kiireiseen mieheen. Tämä ei ollut lainkaan huvittunut ja potkaisi pallon pois niin kovaa kuin pystyi. Pallo laukesi eteenpäin ja vieri kovalla vauhdilla Vesihalliin. Koenraad pyysi

perusteellisesti anteeksi ja juoksi nopeasti pallon perään. Hän juoksi hallin sisälle ylikuumentuneena, mutta ei löytänyt palloa ensi hetkessä. Hän katseli uudelleen ympärilleen ja... Aha! Siellä Koenraad näki sen rullaavan. Mutta ei... se rullasi suoraan yhden veneen päälle!

"Ei, minun palloni!" huusi Koenraad, ja hänen äänensä kaikui täpötäydessä salissa. Hän katseli palloa, kun se vieri veneen päälle. Hetken hän epäröi. Hän ei tiennyt, menisikö hän hakemaan pallonsa. Entä jos vene purjehtii pois, kun minä olen siinä, hän ajatteli. Mutta pallo oli hänelle niin rakas; hänen äitinsä oli ostanut sen viimeisillä säästöillään.

Epäröityään hetken, hän päätti kuitenkin etsiä pallonsa. Hän hengitti syvään ja astui huteralle laiturille. Hän näki ystäviensä Waterhallesta tuovan laivaan ja laivasta laatikoita, kangasta ja muita tuotteita. Kukaan ei näyttänyt kiinnittävän häneen huomiota. Niinpä hän päätti etsiä nopeasti, jotta kukaan ei näkisi häntä. Koenraad katseli ympärilleen, hänen katseensa liukui pitkin kantta, mutta hän ei nähnyt palloa missään.

Yhtäkkiä hän kuuli jotain: "Karel, mihin me laitamme tämän taulun? Se on hyvin kallis, ja meidän on varmistettava, ettei se varmasti vahingoitu." Koenraad säikähti tuntemattomasta äänestä, joka kuului hänen takanaan, ja sukelsi salamannopeasti laatikkokasan taakse. Hän pidätti hengitystään, mutta askeleet tulivat yhä lähemmäksi.

Miehet pysähtyivät aivan laatikkokasan eteen ja laittoivat taulunsa sinne: "Tuo on varmasti tarpeeksi turvallista?" Koenraad tunsy sydämensä jyskyttävän kurkussaan ja kumartui edelleen hiljaa toivoen, etteivät he näkisi häntä. Onneksi pian sen jälkeen hän kuuli miesten askelten katoavan kaukaisuuteen. Helpottuneena pelästynyt poika huohotti ja jatkoi etsintöjään.

Useiden minuuttien ajan hän etsi laivan joka nurkkaa, ja juuri kun hän oli luovuttamassa, hän vihdoinkin huomasi pallonsa! Se oli piilotettu pieneen ruumaan, joka oli täynnä kangasta. Epäröimättä hän hyppäsi ruumaan ja nappasi rakkaan pallonsa syliinsä: Sain sen, hän ajatteli. Mutta yhtäkkiä hän tajusi jotain kauheaa: hän oli liian pieni kiipeämään itse ulos ruumista!

[piirros 2]

Silloin Koenraad alkoi huutaa toivottomasti. "Haloo? Onko täällä ketään? Auttakaa minua!" Kerta toisensa jälkeen kukaan ei kuullut häntä. Hänen kovaääninen äänensä kaikui pienessä tilassa, ja poika tunsy kyynelten nousevan. Rauhoittuakseen hän ajatteli Waterhallenin miehiä: heidän kertomuksiaan kaukaisista matkoista pitkin Lyypekin ja Danzigin rannikkoa. Hän ajatteli myös omaa tulevaisuuttaan. Onnistuisiko hänestä tulemaan yhtä kova ja menestyvä kuin he?

Mutta sitten hänen mieleensä ilmestyi kuva hänen äidistään. Äiti oli vielä varoittanut häntä, ettei koskaan saisi nousta vain laivoihin. "Mitä minä olen tehnyt?" hän sanoi hiljaa.

Ikuisuudelta tuntuneen ajan jälkeen Koenraad väsyi. Olihan hän leikkinyt koko päivän. Hänen silmänsä lokahtivat kiinni, mutta hän yritti pitää itsensä hereillä. Puolen tunnin kuluttua hän luovutti ja sulki silmänsä. Koenraad haaveili siitä, millaista olisi saada ikäisiään ystäviä, käydä koulua ja paljon muuta. Hän nukkui niin syvään, ettei hän edes huomannut, että laiva oli lähtenyt

liikkeelle.

Vähän myöhemmin oli ilta. Aurinko vajosi horisonttiin ja taivas muuttui kaikenlaisten kauniiden värien väriiseksi. Variksen kaakatus herätti Koenraadin. Hän säikähti ylös ja katseli ympärilleen tietämättä hetken aikaa, missä hän oli. Kun kaikki palautui mieleen, hänen mielensä laski. Mutta kun hän katsoi ylös, hän näki yhtäkkiä ruumassa heiluvan kankaanpalan. Koenraad keksi suunnitelman. Varovasti hän veti hetken liinapalasta nähdäkseen, oliko se tukeva. Kun hän huomasi sen olevan tukeva, hän kiipesi ylös. Pudottuaan useita kertoja hän onnistui pakenemaan. Hän oli vihdoinkin vapaa.

Koenraad yritti rauhoitella itseään, mutta se ei oikein onnistunut. Hänen sydämensä hakkasi kovaa rinnassaan, ja hän tunsi itsensä hermostuneeksi ryömiessään hitaasti veneen reunalle. Puu narisi hänen jalkojensa alla, ja varovasti hän tarttui veneen reunaan. Mitä hänen piti tehdä? Miten hän voisi palata kotiin? Hän halusi vain päästä takaisin Bruggeen, mutta hänellä ei ollut aavistustakaan, miten.

Aurinko alkoi hitaasti vajota mereen ja värjäsi taivaan kauniiksi, lämpimän oranssiksi. Koenraad tunsi hengityksensä nopeutuvan jyrkästi, kun hän katseli miehiä veneessä. Miehet olivat kiireisiä siirtämään suuria köysiä ja raskaita tavaroita. Koenraad ajatteli, että hän voisi ehkä piiloutua jonnekin laivaan, kunnes he jälleen laskeutuisivat maihin, ja päästä sitten pois laivasta kenenkään tai minkään näkemättä. Mutta entä jos he olivatkin jo matkalla Danzigiin? Pelkkä ajatus siitä, että hän olisi niin kaukana kotoa, pelotti häntä.

Yhtäkkiä hän kuuli raskaan äänen sanovan: ”Monnikerede! Telakoidumme tänne lastin siirtoa varten!” Koenraad kuunteli hyvin tarkkaan syvää ääntä. Hän tunnisti tuon nimen jostain. Sitten hänelle valkeni. Monnikerede? Hän tunsi tuon nimen! Se oli Bruggeen lähellä sijaitseva satama, jossa pienemmät laivat siirsivät lastinsa isompiin laivoihin. Hänen harteiltaan putosi valtava taakka, joten he eivät olleetkaan matkalla Danzigiin. Hänen sydämensä alkoi jo lyödä rauhallisemmin, ja hänen olonsa oli paljon parempi. Koenraadilla oli siis vielä mahdollisuus paeta laivasta.

Vene alkoi liikkua yhä hitaammin ja hitaammin. Hän katseli, kuinka miehet valmistautuivat laituriin. Koenraad ryömi takaisin lakanapinolle, johon hän oli nukahtanut, ja jäi sinne täydelliseen hiljaisuuteen. Piilopaikastaan hän saattoi juuri ja juuri nähdä, kuinka miehet siirsivät lakanoita kauempana olevaan jättiläismäiseen hansikkaaseen. Miehillä oli niin kiire, ettei kukaan huomannut Koenraadia.

Koenraad tiesi, että tämä oli se hetki. Hänen oli päästävä pois laivasta ennen kuin kukaan huomasi. Kun miehet olivat kiireisiä lastin purkamisessa, hän ryömi varovasti ulos lakanan takaa ja hiipi veneen reunalle. Hänen sydämensä hakkasi taas kovaa, tällä kertaa ei pelosta vaan jännityksestä. Varovasti hän hyppäsi veneestä ja laskeutui Monnikereden laiturille.

Hänen sydämensä hakkasi yhä kovaa. Hän hengitti syvään ja katsoi vielä kerran veneeseen. Miehet eivät huomanneet mitään ja työskentelivät hiljaa. Kukaan ei tiennyt, että veneessä oli viaton poika, joka oli melkein vahingossa purjehtinut kaukaiseen Danzigiin.

Koenraad tarttui tiukasti lempinahkapalloonsa, hengitti vielä kerran syvään ja lähti kävelemään. Nyt

oli jo myöhäinen iltapäivä ja aurinko alkoi laskea. Isompi laiva, johon tavarat oli lastattu pienemmästä laivasta, oli jo lähtenyt Danzigiin, joten laiturilla ei ollut jäljellä paljon muuta kuin muutama hiiri ja muutama hylätty vene. Koenraad päätti kävellä siihen suuntaan, jonka hän arveli johtavan hänet takaisin Bruggeen, mutta käveltyään jonkin aikaa maisema alkoi näyttää erilaiselta kuin hän muisti. Hän alkoi kävellä yhä nopeammin ja nopeammin toivoen, että hän vielä saapuisi Bruggeen, mutta ei. Koenraad vajosi polviensa läpi ja istahti maahan. Tuuli alkoi puhaltaa yhä kovempaa ja taivaalta alkoi tippua pisaroita. Pitkä yö odotti.

Kirjoittajat : Gaëlle Hautekiet, Teodora Macau, Sophie Emmerechts.

Kiitos Bruggen kaupunginarkisto, Bruggen kaupunginkirjasto ja Bruggen museot.

Opettajat: Margot Bullynck, Karel Gruyaert, Inge Staelens.

Hankkeessa yhteistyössä toimineet oppilaat:

Gaëlle Hautekiet, Teodora Macau, Sophie Emmerechts.

Nathan Van Damme, Louis Degroote, Remi Cnockaert, Esther Gillis, Maya Brauwerts, Stan Aerts, Eden Boutens, Nora Bruneel, Edgar De Laet, Victor De Roeck, Jeppe De Rycke, Julie De Wulf, Thymen Defever, Wout Florizoone, Mathis Lebbe, Rune Louwage, Lhasa Maveau, Juliette Schoemans, Remi Viaene.

Kuvat: Maya Brauwerts

Käännetty osoitteella DeepL.com (Pro-versio)